

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 90.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23, Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27, Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Liubljana, petek 11. avgusta 1939

Cena posamezni številki din 1'50

Samostojna obrtna zbornica

V času, ko bi bilo tako nujno potrebno složno sodelovanje nas vseh, v času, ko bi zlasti gospodarski stanovi morali dajati visoki zgled ustvarjajočega sodelovanja, prihaja iz Beograda vest, da je podpisana uredba o delitvi ljubljanske zbornice in o ustanovitvi samostojne obrtne zbornice.

Teoretično je sicer mogoče, da tudi ločene stanovske zbornice delujejo prav tako solidarno in harmonično, kakor če so združene v skupni zbornici. Izkušnja pa uči, da je stvar v praksi drugačna. Kakor hitro se katera zbornica loči, začne voditi svojo politiko in navadno celo v namernem nasprotju z drugimi stanovskimi skupinami. Zlasti pa se to dogaja, kadar so volitve pred vrati, ko so bobneča gesla še posebej v časti. In sedaj smo pred zborničnimi volitvami.

Da je bil ta ozir za ločitev zbornice najmočnejši, dokazuje že to, da so danes glavni propagatorji za ločene zbornice tudi oni, ki so bili nekoč glavni nasprotniki ločenih zbornic. Nič pa se ni od takrat dogodilo, da bi bila ta sprememba nazorov utemeljena, razen seveda, če bi potrebo take spremembe utemeljevali tudi z osebnimi oziri. Mislimo pa, da takšni oziri v naših gospodarskih zastopih, zlasti pa v našem najvišjem, ne smejo veljati.

Ne more se tudi reči, da bi bila kakšna stvarna potreba za ločeno zbornico. Obrtni odsek je bil dejansko popolnoma avtonomen in mogel je neovirano delovati za koristi obrtniškega stanu. V skupni zbornici je mogel celo uspešneje delovati, ker je bil finančno na boljšem, saj je imel od skupne zbornice gnetno le dobiček. Mogli bi celo reči, da more v današnjih razmerah obrtni odsek v skupni zbornici delovati celo uspešneje kot v samostojni. Položaj obrtnikov je danes izredno težaven zaradi vedno ostrejšega prodiranja industrije v obrtniške panoge. V slogi z drugimi gospodarskimi stanovi je mogel obrtnik mnogo uspešneje nastopati proti temu prodiranju industrije, kakor bo mogel navezan le na sebe. V čast slovenskim industrialcem in slovenskim trgovcem je treba tudi reči, da so ti imeli vedno srce za obrtniške potrebe. In tako so n. pr. čevljarji v boji proti Bafi pri slovenskih industrialcih in trgovcih našli vso podporo. Težko bo dokazati zato, da je stvarna potreba rodila samostojno obrtno zbornico.

Slovensko gospodarstvo je majhno in boriti se mora s težavami, ki so za gospodarstvo velikih narodov neznane. Vse naše gospodarstvo je komaj tako močno, da vzdržuje eno samo veliko zbornico, ki more res zadovoljivo opravljati vse svoje funkcije. Veliko vprašanje je, če bomo razbiti na celo vrsto zbornic še imeli ta sredstva, da bodo vse zbornice za sebe napravile toliko, kolikor je ena zbornica napravila za vse. Kajti predvsem se bo podražila režija, izgubila se bo preglednost o potrebah slovenskega gospodarstva in skupno delo bo oteženo celo v primerih, ko bi bilo to neobhodno nujno.

Sedaj, ko je ustanovitev samostojne obrtne zbornice gotovo dejstvo, seveda ne pomagajo nobene rekriminacije. Nekateri smatrajo

ustanovitev samostojne zbornice za velik uspeh in za začetek lepših časov za naše obrtnike. Iskreno želimo, da bi se ta njih optimizem izkazal za pravičnega, ker imamo pred očmi vedno le interese celotnega našega gospodarstva in zato nam tudi stanje našega obrta ni egalno.

Poudariti pa moramo, da je le od obrtnikov samih odvisno, če se bo ta optimistična presoja uspeš-

nosti samostojne obrtne zbornice uresničila ali ne. Če bodo mnogo in dobro delali, če ne bodo nikaka osebna nasprotja motila njih delo, če v plenumu obrtne zbornice ne bodo nikdar takšne debate med obrtniki, kakor so bile v plenumu skupne zbornice, potem je upravičeno tudi optimistično naziranje o bodočem delu samostojne zbornice. Kakor rečeno, vse je odvisno od obrtnikov samih.

Obrtna zbornica je postala samo-

stojna zbornica in njene naloge so v bodoče večje kakor so bile naloge obrtne zbornice. Te naloge pa se ne tičejo le napredka obrti in zboljšanja položaja obrtnika, čeprav so te njene naloge prvenstvene, temveč tudi vsega slovenskega gospodarstva. Trdno smo prepričani, da se bo tega nova zbornica tudi zavedala in s tem prilagodila svoje delovanje tudi skupnim interesom slovenskega gospodarstva.

Ni pa še bil dosežen sporazum o cenah za živino. Kontingent za živino je določen na 85 milijonov lir. Naši zastopniki so zahtevali, da se določi za našo živino ista cena ko za madžarsko. Italijani pa te zahteve niso sprejeli ter je bilo zato sklenjeno, da se uredi to vprašanje z naknadnimi direktnimi pogajanj.

Tudi drugi kontingenti so povprečno za 20 do 50%. Za suhe češnje je predviden kontingent za 1,2 milijona lir.

Sedaj izkazuje klirinški saldo z Italijo, da mi njej dolgujemo nad sto milijonov lir. Ker se bo sedaj naš izvoz znatno povečal, je pričakovati, da se bo klirinški saldo v kratkem izravnal. Verjetno je celo, da bomo postali proti koncu tega leta v kliringu z Italijo že aktivni.

Račun pri Narodni banki v Ljubljani, ki nam jih je dolgovala Italija, je že izčrpan. Ker se je ta uporabljal za finansiranje naših turistov, je bil tudi odhod naših turistov v Italijo skoraj ustavljen. Na zasedanju odbora se je tudi to vprašanje ugodno rešilo ter se bo moral turistični promet razvijati nemoteno.

Na zasedanju Stalnega odbora v Rimu se je razpravljalo tudi o naši trgovini z Albanijo, ki je prišla v sklop trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Italijo. Odbor je sklenil, da se izvoz Jugoslavije v Albanijo ne kontingentira. Zato tudi niso bili določeni nobeni kontingenti. V Albanijo bomo izvažali blago na podlagi uvoznih dovoljenj. Albanski uvozniki bodo morali zaprositi za uvozna dovoljenja in ta se bodo dajala v mejah prejšnje trgovine med Jugoslavijo in Albanijo.

Vojnim invalidom

V nedeljo dne 13. avgusta 1939 bo ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti občni zbor občnega odbora Udruženja vojnih invalidov za Slovenijo.

Na dnevnem redu občnega zbora so zelo važni referati in se naj zato udeležijo vojni invalidi občnega zbora v čim večjem številu.

Pred novim izvozom konoplje

Prihodnji mesec se začne nova izvozna kampanja za konopljo. Od lanske žetve je ostalo za izvoz še okoli 500 vagonov, nova žetev pa bo dala še 2400 vagonov, izvozne konoplje. Trgovinska zbornica v Novem Sadu je storila potrebne korake, da se bo mogla konoplja nemoteno izvažati.

Državna cesta iz Maribora do Frama

se bo po informacijah iz gradbene ministrstva — asfaltirala in ne betonirala, kakor je javnost pričakovala. Naglašajo, da se bodo vse večje krivine in tudi nekatere strmine odstranile in da zato ni treba seči po dražjem betonskem cestišču. Ta del ceste bo dolg kakih 15 kilometrov in bo stal okroglo 12 milijonov dinarjev. Vsekakor bo boljše napravljena kot cesta iz Maribora do St. Ilje, katere asfaltna prevleka je precej tanka in ne bo dolgo držala. Z deli se baje prične na novem delu državne ceste že prihodnji mesec.

Delajte za napredek trgovskih organizacij!

Nov kartel za podražitev telefonskega materiala

Nikakor ne spadamo med one, ki bi bili načelno proti vsakemu kartelu, ker vemo, da imajo karteli tudi svoje dobre strani. Tako se s karteli preprečuje hiperprodukcija, skrbi se za boljšo razdelitev blaga, onemogoča se neveljavna konkurenca in ustvarja mir na trgu. Žal pa je resnica tudi to, da so karteli, ki bi izpolnjevali samo te dobre naloge, v znatni manjšini in da zlasti v naši državi prevladujejo karteli, ki imajo samo en namen, da s trdno organizacijo proizvajalcev ali tudi le prodajalcev dosežejo višje cene in onemogočijo sploh vsako konkurenco. Takšnih izkušenj smo doživeli v Jugoslaviji že celo vrsto in pod vtisom teh izkušenj je tudi izšel pri nas zakon, s katerim so se načeloma karteli prepovedali. Dosti preveč močni pa so bili karteli in mnogo preslabotni za vabe kartela nekateri v centrali, da bi mogel tak zakon pri nas tudi obveljati. Tako smo dobili nov zakon, s katerim se je načelna prepoved kartelov odpravila, namesto tega pa se je uvedla kontrola nad karteli. Jasno je, da bi strogo izvajanje kontrole nad karteli moglo tudi popolnoma obvarovati naše gospodarstvo in naše potrošnike pred vsemi zlorabami kartelov.

Toda ta kontrola se v naši državi sploh nikdar ni izvajala in vsa kontrola je ostala lepo na papirju. Ni čuda, da so karteli to tudi takoj začutili in zato tudi postali mnogo bolj predrzni. Zlasti pa velja to za tuje karte in z mednarodnimi organizacijami, ki itak nimajo drugega namena, kakor da čim več izvlečejo iz naših potrošnikov. Je pa tudi naravno, da tuji karteli mnogo bolj brezobzirno nastopajo kot domači. Tuji karteli imajo svoj sedež izven državnih mej, da se ne morejo niti prav prijeti, do čim so domači karteli vedno v nevarnosti, da se začne kontrola nad karteli v resnici izvajati in da jih oblast pokliče na odgovornost. Zato je tudi potrebno, da državna oblast na tuje karte še prav posebno pazi in s tem obvaruje sebe in naše potrošnike pred občutno škodo.

Kakor znano je dobilo naše poštno ministrstvo kredit 115 milijonov dinarjev za zboljšanje in povečanje telefonske službe. Razpisane so tudi že bile prve licitacije za postavitev novih telefonskih avtomatičnih central ter za dobavo telefonskega materiala. Skoraj ves telefonski material uvažamo iz tujine. Pri dobrem teku, ki ga imajo zlasti tuji zastopniki, se ni čuditi, če so mislili ti takoj po dovolitvi gornjega kredita poštному ministru na to, kako bi imeli oni od tega kredita čim več dobičkov.

Takoj so se tudi lotili dela, da

bi si te dobičke zagotovili. V ta namen se vodijo že dva meseca med zastopniki tujih tovarn telefonskega materiala pogajanja za ustanovitev kartela, ki naj bi izločil vsako konkurenco med njimi, poleg tega pa dosegel zvišanje vseh cen. Ta kartel bi imel torej samo ta namen, da bi organiziral čim popolnejše izkoriščanje našega trga in naših potrošnikov. Vse kaže na to, da se bodo ta pogajanja tudi ugodno zaključila in morda ne bo dolgo, ko bodo naši potrošniki občutili posledice ustanovitve novega kartela. Z ozirom na velike državne nabave telefonskega materiala se tudi obljublja kartelu visoka konjunktura.

Iniciativa za novi kartel prodajalcev telefonskega materiala je izšla, kakor se zagotavlja, od nemških tvornic telefonskega materiala, ki so za Jugoslavijo že imele dogovor, po katerem so vse pri licitacijah nastopale enotno. Ta njih enotni nastop pa ni imel pravega učinka, ker so zadele pri državnih licitacijah na ostro konkurenco telefonskih tovarn iz neklirinških držav. Posledica te konkurence je bila, da so morale tudi tvornice iz klirinških držav na cenah popustiti, če so hotele zmagati na licitacijah. Ti popusti so znašali tudi od 20 do 40% in za toliko je mogla naša država nabaviti telefonski material ceneje.

Novi kartel pa naj to pocenitev prepreči in naj se dobiček tujih tovarn za ta popust zviša. Pri dr-

žavnih nabavah za 100 milijonov dinarjev bi se torej zvišal dobiček tujih tovarn za 20 in celo za 40 milijonov din. Razumljivo je, da vaba tako lepega dobička silno učinkovito prepričuje o potrebi ustanovitve kartela.

Ta veliki dobiček pa bi morali seveda plačati naši potrošniki in država. Silno žalostno bi bilo, če se tudi naši potrošniki in država ne bi potrudili, da ostane ta popust njim in da ne plačajo telefonski material kar za 20 do 40% predrago. Kajti z jedjo pride tek, pravi pregovor, in kartel, ki bi sedaj s takšno lahkoto zaslužil tako mastne milijone, bi jih hotel prihodnjik zaslužiti še več. Naša država bi bila z ustanovitvijo tujega telefonskega kartela popolnoma izročena izkoriščanju tujega kapitala.

Zato je neobhodno potrebno, da se takoj store potrebni ukrepi, s katerimi se bodo ti nelepi računi telefonskega kartela prekrizali. Ali se naj ustanovi v Jugoslaviji tovarna za izdelavo telefonskega materiala ali pa naj se privabijo na naš trg tuje tvornice, ki niso v kartelu. Tuje zastopnike, ki propagirajo ustanovitev tega kartela, pa bi morale tudi naše oblasti trdo prijeti. Kajti nikakor ne gre, da bi trpeli kartel, s katerim se hoče tako očitno in tako brezobzirno škodovati našim potrošnikom in državnim blagajni. Na tak način pa nas tuji kapital res ne sme izkoristiti!

Naša trgovina z Italijo

Sklepi Stalnega jugoslovansko-italijanskega gospodarskega odbora

Prejšnji teden je bilo končano zasedanje Stalnega jugoslovansko-italijanskega gospodarskega odbora v Rimu. Deloma smo o rezultatu tega zasedanja že poročali, glavno vsebino doseženega sporazuma pa je omenil tudi že trgovinski minister Tomič v svoji izjavi. Dodatno k tem našim vestem še poročamo:

Odbor je sklenil, da se naši izvozni kontingenti za Italijo zvišajo na 400 milijonov lir, kar pomeni zvišanje za 140 milijonov lir ali za 53,84%. Če računamo tečaj lire po 2'28 din, potem bo znašal naš izvoz v Italijo 912 milijonov dinarjev. Naša trgovina z Italijo se bo s tem normalizirala in bo zopet dosegla stanje iz l. 1934. Takrat smo po naših podatkih izvozili v Italijo blaga za 795,6 milijona din, l. 1933. 725,5 in leta 1932. 705,5 milijona lir. L. 1931. je znašal naš izvoz celo 1.198,7 milijona lir, a ga je vrgla gospodarska kriza tako nizko.

Novi kontingenti veljajo od 1.

julija 1939. do 30. junija 1940. Zato se Stalni odbor letos najbrže ne bo več sestel.

Najbolj so bili

zvišani kontingenti za les.

Lesni kontingent je določen na 152 milijonov lir, t. j. za 50% nad sedanjim. Italija zelo potrebuje naš les, kar se najbolj vidi iz dejstva, da je že izkoristila ves lesni kontingent, ki je bil določen za letos. Ker so bili v Rimu navzoči tudi zastopniki našega lesnega gospodarstva, so bili doseženi ugodni pogoji za naše lesne izvoznike. Če bo dovoljeval klirinški servis, se bo izvoz lesa še povečal.

Za žito, oz. za pšenico in koruzo so predvideni kontingenti za skupno 90 milijonov lir. Od te vsote odpade 25 milijonov lir na koruzo. Kontingent za pšenico znaša okoli 1 milijona metrskih stotov. Glede cen se bodo vodila še posebna pogajanja in sicer v oktobru, ko bo Italija potrebovala našo pšenico.

Zveza trgovskih združenj

Sporoča:

Referat zveznega tajnika dr. Pušića o krošnjarstvu in nezakoniti trgovini je izšel v posebnem ponatisku in se dobi pri Zvezi po ceni din 8.—. V referatu so navedeni vsi zakonski predpisi o krošnjarstvu in nelegalni trgovini. Vsem združenjem in vsem trgovcem, ki se zanimajo za to perečo vprašanje, je brošura nujno potrebna. Poskrbite, da jo bodo imeli tudi obrtni referenti in orožniki.

Izvoz na Poljsko

Seznam poljskih uvoznikov, ki se zanimajo za naše izvozne predmete, je interesantom na razpolago v Zvezi trgovskih združenj. Ker smo v kliringu s Poljsko znatno pasivni, bodo izvozniki lahko prišli do svojega denarja.

Lesnim trgovcem!

Opozarjamo lesne trgovce, da je osrednji lesni odsek pri Zvezi trgovskih združenj razposlal na združenja in lesne sekcije nova navodila za izvoz lesa v Francijo.

Opozarjamo na navodila Narodne banke o dajanju 3% nih kreditov izvoznikom.

† Ivan Pretnar

Dne 7. t. m. je na Bledu umrl bivši mnogoletni trgovec in posestnik Ivan Pretnar. Pokojnik je bil zelo ugleden in zelo spoštovan blejski občan, jako prijaznega in dobrosrčnega značaja, neumorno delaven, skrben in zaradi svoje solidnosti prav posebno priljubljen trgovec. Sodeloval je mnogo v javnem življenju v občinskem odboru, pri dobrodelnih in obče koristnih društvi, bil pa je tudi soustanovitelj in mnogoletni odbornik trgovskega gremija, sedaj Združenja trgovcev v Radovljici. S svojo bogato skušnjo in svojimi dobrimi nasveti je veliko pripomogel k ugodnemu razvitku naše trgovske organizacije in v prospeh trgovstva radovljiškega okraja. Umrli tovariš je pred leti zaradi hude bolezni opešal in oddal svojo znano in solidno trgovino svojemu nasledniku, sam pa je potrpežljivo prenašal precej let nadloge svoje bolezni, dokler ga smrt ni rešila vseh težav.

Mi trgovci bomo blagega pokojnika ohranili v trajnem, lepem in hvaležnem spominu!

Prizadeti ugledni rodbini pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Prodaja 100% izvoznih deviz na borzi

Narodna banka je pred kratkim odredila, da morejo izvozniki za blago, ki ga izvozijo po 29. juliju 1939, prodati 100% prejetih deviz na borzi. Vendar s to odredbo izvozniki niso razrešeni dolžnosti, da ponudijo 25% prejetih deviz državi oz. Narodni banki. Olajšava je le v tem, da je država dosedaj plačevala teh 25% po uradnem kurzu, sedaj jih bo pa po borznem tečaju. (Z ozirom na nekatera vprašanja objavljamo to vest še enkrat. — Uredništvo.)

Švedska pritožba zaradi oddaje nabave telefonske centrale v Skoplju

Te dni bi se morala odobriti licitacija za nabavo in montiranje avtomatične telefonske centrale v Skoplju. Na licitaciji je prodrila firma Siemens. Proti temu pa se je pritožila švedska firma Ericson, ki se je tudi udeležila licitacije. Zaradi te pritožbe je sedaj izročena vsa zadeva neki posebni komisiji v preiskavo. Šele potem, ko bo komisija podala svoje mnenje, bo izdan definitivni sklep o tej licitaciji.

Odločno protestiramo!

Predpisi o strokovni usposobljenosti se ne spoštujejo

Več ko mučno je že, vedno znova ponavljati iste trgovske zahteve. Mučno predvsem zato, ker so te zahteve tako globoko utemeljene in zatorej tudi tako v korist celote, da bi se že zaradi tega morale izvesti. Mučno pa tudi zato, ker neupoštevanje teh zahtev dokazuje, da manjka našim odločujočim činiteljem pravi čut za odgovornost, ker ne store tega, kar bi zaradi napredka našega gospodarstva morali storiti tudi že sami. Mučno je tudi zato, ker ubija to omalovaževanje trgovskih zahtev v najboljših ljudeh vsako voljo do dela, ker jemlje ljudem vero v boljšo bodočnost.

Neoprostljivo je zato, da se trgovske zahteve ne upoštevajo in se dela s tem gospodarska škoda, ki jo občutijo vsi, in ne samo trgovci. Kajti zaradi tega zanemarjanja javnih dolžnosti se ne more razvijati trgovina, zato pa tudi ne ustvarjati domači kapital, ki nas edino more rešiti pred tem, da bi se naša naravna bogastva izkoriščala od tujega kapitala na način, ki je v navadi v kolonijah.

Med temi trgovskimi zahtevami so nekatere tako skromne in tako v splošnem interesu, da je še prav posebno obsodbe vredno, če se niti te ne izvedejo. Mislimo tu predvsem na zahtevo, da se zakoniti predpisi o strokovni usposobljenosti v resnici izvajajo. Dovolj žalostno je, da se mora kaj takšnega sploh zahtevati, ker je vendar v pravni državi samo po sebi umevno, da se takšni predpisi izvajajo, tudi če to nihče posebej ne zahteva. Kakšen smisel pa naj imajo zakonski predpisi, če jih niti oblastva sama ne spoštujejo?

Pa tudi stvarna potreba, da se ti predpisi izvajajo, je evidentna. V današnji ostri borbi narodov more vzdržati svoje stališče in napredovati samo narod, ki ima strokovno res usposobljene ljudi. Če hočemo, da bo naša domača trgovina zdrava in na trdnih temeljih, potem moramo zahtevati, da smeje opravljati trgovske posle samo tisti, ki so za to usposobljeni. Z analfabeti se ne ustvarja napredek, z mazači in šušmarji ni mogoče vzdržati v težki konkurenčni borbi s tujim svetom. Samo strokovno absolutno podkovani trgovci morejo naši trgovini priboriti veljavo in jo dvigniti na dostojno višino. Vse to je jasno in neovrgljivo.

Naši predpisi o strokovni usposobljenosti itak niso posebno veliki in zato je tem nujnejše, da se vsaj ti strogo in dosledno izvajajo. To pa se ne dogaja in nekatera oblastva izdajajo obrtna dovoljenja kakor da sploh ne bi bilo nikakih zakonskih predpisov o strokovni usposobljenosti, ki jo mora imeti vsak, kdor hoče dobiti dovoljenje za trgovski obrat.

Združenja trgovcev so že ponovno opozarjala na to nezasišano nespoštovanje zakonitih predpisov. Pa vsa ta opozorila niso pomagala. Sedaj imamo zopet nov dokaz, kako nekatera oblastva kršijo zakonite predpise. Ogorčenje zaradi tega neverjetnega preziranja pozitivnih zakonskih predpisov je med trgovci že veličansko in učinkovit izraz je dalo temu ogorčenju Združenje trgovcev v Kamniku.

O svojem sklepu nam sporoča Združenje naslednje:

Uprava Združenja trgovcev za srez Kamnik v Kamniku je na svoji seji, dne 31. julija t. l. pri obravnavi različnih prijav in odjav trgovinskih obrtov in učencev prišla do spoznanja, da je vse njegovo delo in borba za obstoj trgovskega stanu in zakonito izvajanje predpisov in zakonitega izdajanja obrtnih listov brezpredmetno.

Baš pri tej seji smo prejeli dve prijavi o že izdanih pooblastilih, pri katerih se o strokovnem usposobljenju ne more govoriti.

Tako je prejela pooblastilo za trgovino z mešanim blagom gostilničarka Beve Minka, Kamnik-Zaprice in Plahuta Alojzij iz Lok obč. Šmartno v Tuhinju. Slednji je poljedelec, ki res že nekaj let izvršuje trgovino z lesom. O trgovski strokovni usposobljenosti pa ne more biti ne pri enem in ne pri drugem niti govora.

Tu sta podana dva konkretna primera, kako se ne spoštujejo predpisi o strokovni naobrazbi trgovcev. Kaj naj store naša združenja, ki so po zakonu poklicana, da skrbijo za ugled trgovskega stanu in za njegovo strokovno

usposobljenost, če pa vidijo, da ne skrbijo za to oblastva, ki bi morala biti v tem vzgled združenjem!

Ali se odločujoči res ne zavedajo, kako težke posledice morejo nastati, če pridejo ljudje do prepričanja, da je vse njih delo zaman? Ali res ne pojmujejo oblasti, kako dragoceno sodelovanje se jim nudi od trgovskih združenj, da se na njih zahteve tako malo ozirajo?

Mi odločno protestiramo, da se podpisujejo obrtna dovoljenja ljudem, ki nimajo predpisane strokovne naobrazbe. Z vsi odločnostjo zahtevamo, da se takšni primeri preiščejo, krivci pa pokličejo na odgovornost. Zakonski predpisi se morajo upoštevati in tudi takrat, kadar so trgovstvu v dobro!

Izvozniki krediti Narodne banke po 3 odstotke

Narodna banka je sklenila, da bo dajala posebne izvoznike kredite proti 3% obrestni na podlagi izvoznih dokumentov ter za izvoz blaga na svobodna devizna tržišča. Z ozirom na ta sklep je Narodna banka objavila pogoje, po katerih se bodo dajali ti krediti.

1. Ti krediti se bodo dajali izvoznim firmam proti žiru banke brez ozira na to, če imajo te kredit pri Narodni banki ali ne. Banke, katerih žiro se bo po teh kreditih sprejemal, določi eskontni odbor v soglasju z upravnikom pristojne podružnice. Istočasno bo eskontni odbor določil višino, do katere se morejo sprejemati žira bank za te kredite.

2. Ta posojila se bodo dovoljevala izvoznim tveganjem, in sicer:

- a) za kvarljivo blago od 50 do 75 odstotkov njegove vrednosti,
- b) ne nepokvarljivo blago do 90 odstotkov njegove vrednosti.

Vrednost blaga, ki se izvozi po cif pogojih, se določi na ta način, da se od fakturirane cene odbijejo stroški za prevoznino (železniško in ladijsko) ter stroški za zavarovanje.

3. Veljavna bodo ta posojila največ tri mesece. Če pa izvoženo blago v tem roku ne bi bilo plačano, se more kredit podaljšati še za nadaljnje tri mesece. V tem primeru mora posojiljemalec predložiti v eskont novo menico s istimi podpisi in za isti znesek. Ta posojila pa prenehajo avtomatično veljati tudi pred tem rokom,

in sicer v trenutku, ko se prejme posojena vsota. Ker se bo plačilo blaga po dovoljenih kreditih vršilo po korespondentih bank-žirantki v tujini, bo Narodna banka smatrala, da je posojilo dejansko likvidirano v trenutku, ko je bila v tujini položena odgovarjajoča vrednost, prejeta za izvoženo blago ter bo zato našemu izvozniku bonificirala obresti po dovoljenem posojilu po valutni od dne položitve te vsote pa do dne dospelosti menice.

4. Narodna banka bo zaračunavala po teh posojilih 3% obrestno mero.

5. Banke-žirantke smejo zahtevati od posojiljemalcev največ poldrugi odstotek obresti na leto na račun svoje provizije in manipulacijskih stroškov.

6. Izvoznika firma more dobiti ta posojila edino na podlagi svojega akcepta z žirom banke ter proti položitvi pri banki-žirantki vseh potrebnih izvoznih dokumentov, za katerih avtentičnost in veljavnost odgovarja dotična banka, Narodna banka pa bo po potrebi izvajala eventualno kontrolo.

Menici, ki se predložijo Narodni banki se mora priložiti tudi pismo banke-žirantke, v katerem mora ta izjaviti, da je prejela vse potrebne dokumente in da bo prejeto vsoto na podlagi teh dokumentov uporabila v prvi vrsti za plačilo teh menic.

7. Žira denarnih zavodov po teh posojilih se ne štejejo v redne meje za posredne zadolžitve.

Obrtno-nadaljevalna šola v Mariboru

opozarja delodajalce ponovno, naj pošljejo svoje vajence in vajenke k vpisu za šolo na mestno poglavarstvo. Vpis bo zaključen dne 20. t. m. in zamudnike bodo zadelo zakonite posledice.

Politične vesti

Romunsko-turška vojna pogajanja se v kratkem začne v Carigradu, kamor pride v ta namen tudi francoska vojna misija.

Skupina bolgarskih poslancev je prišla v Moskvo, kjer so bili prijeteljsko sprejeti. Med poslanci je tudi brat ministrskega predsednika Kjuzeivanova. Ogledali si bodo veliko kmetijsko razstavo v Moskvi.

Poljski list »Czas« opozarja Nemce v Gdansk, da je življenje Gdanska popolnoma odvisno od poljske trgovine. Na drugi strani pa naj tudi ne pozabijo, da so poljski topovi namerjeni na Gdansk in da se bodo tudi sprožili, čeprav so tudi Poljakom zidovi Gdanska v dragem spominu.

Napetost zaradi Gdanska se je zopet povečala in v evropskem časopisu se že navajajo posebno kritični dnevi. Eden takih dnevov

je bil tudi včerajšnji, ko je govoril na velikem protestnem zborovanju proti Poljski v Gdansk narodno socialistični voditelj Forster. Drugi takšni kritični dnevi se napovedujejo proti koncu avgusta po veliki nemški proslavi v Tannenbergu. Kot kritični dnevi se označujejo tudi dnevi narodno socialističnega kongresa v Nürnbergu.

Govor voditelja nar. soc. v Gdansk Forsterja je bil sicer zelo oster proti Poljakom, vendar ni krize povečal, čeprav je Forster izjavil, da ni več daleč čas, ko se bo Gdansk vrnil v Veliko Nemčijo. Forster je citiral številne poljske liste in s temi citati skušal dokazati, da Poljska ogroža Gdansk in da se je ta moral zateči pod nemško zaščito.

Nemški listi se pritožujejo, da so poljske oblasti začele preganjati nemške obrtnike. Celi vrsti nemških obrtnikov da so bile odvzete koncesije, ker da niso bili njih obrati popolnoma urejeni po zdravstvenih in socialnih predpisih. Enake pritožbe pa se slišijo tudi od poljskih obrtnikov v Nemčiji.

Angleški zun. minister Halifax je sprejel nemškega veleposlanika v. Dirksena in mu v imenu angleške vlade izjavil, da je doba izvršenih dejstev končana in da bo vsak tak poskus naletel na odločen odpor vse mirovne fronte. To velja tudi glede Gdanska.

Zunanja ministra Ciano in Ribbentrop sta se v petek nenačoma

sestala v Salzburgu. Italijanski listi objavljajo vest o sestanku na senzacionalen način. Po sestanku bo obiskal Ciano Hitlerja, katerega bo izročil Mussolinijevo pismo.

Hitlerjev obisk v Budimpešti, ki bi moral biti prihodnji mesec, je odpovedan. Z njim bi vrnil Hitler svoječasi obisk državnega upravitelja Horthyja. Angleški listi pišejo, da je bil obisk odpovedan, ker je madžarska vlada odklonila nemško zahtevo, da mora Hitlerja spremljati 1000 mož Gestapo. Madžarska vlada je smatrala to zahtevo kot izraz nezaupanja.

Madžarska vlada je odklonila nemško zahtevo po sklenitvi vojaške zveze z Nemčijo. Francoski listi poročajo, da bo zaradi tega nemška vlada svoj pritisk na madžarsko vlado povečala.

Slovaški minister dr. Tuka je izjavil novinarjem, da se bo Slovaška v primeru vojne ramo ob rami borila na strani Nemčije.

Državni tajnik Frank se je zopet vrnil v Prago. Vest, da je odstavljen torej ni resnična.

Nemška vlada razpravlja z vlado protektorata o odškodnini Nemcem za škodo, ki so jo imeli ob svoječasi češkoslovaški mobilizaciji in obrambnih delih.

Poročilo Strenga o moskovski pogajanju v zaključnem stadiju ter so poslana angleškemu veleposlaniku v Moskvi že zadnja navodila, da je končni sporazum zagotovljen. Na zahtevo Moskve je sprejeta v pakt tudi klavzula, da se morata zapadni velesili o vsaki nameravani akciji za preprečitev vojne posvetovati predhodno s sovjetsko vlado. Enako tudi o vsakem drugem vojaškem ali mirovnem ukrepu, ki naj služi skupni fronti miru. S tem je zagotovljeno, da se novi München ne more več ponoviti.

Danes sta prišle vojni misiji Francije in Anglije v Leningrad. Z njunim prihodom se bodo pogajanja zelo pospešila.

Stalin je odložil svoje potovanje na Kavkaz, kamor bi se moral po nasvetu zdravnikov iti zdraviti, da bo mogel slediti vojaškim posvetom, ki se bodo pričeli s prihodom francoske in angleške vojne misije v Moskvi.

Rusko-poljska pogajanja za dobavo orožja in vojnega materiala Poljski, so že toliko napredovala, da je ruska vojna industrija že dobila prva naročila, ki jih bo tudi v kratkem izvršila. Zlasti bo Rusija dobavljala Poljski letala in težke topove.

Gen. Franco je objavil zakon o reorganizaciji španske vlade. Novi zakon daje gen. Francu pravico, da objavlja zakone tudi brez soglasja ministrskega sveta. General Franco ima s tem tudi formalno položaj diktatorja. Hkrati se je ustanovilo tudi več novih ministrstev, nekaj pa odpravilo. Med drugim se ustanove nova ministrstva za letalstvo, vojno in za mornarico. Vsa tri ministrstva so združena hkrati s generalnim štabom v skupni obrambni odbor, čigar predsednik je gen. Franco.

Za predsednika političnega odbora falange je imenoval general Franco Suñerjo.

V asturskem gorovju se še vedno upirajo civilni gardi španski republikanci. Policijske oblasti so aretirale nad 1000 ljudi, ker baje pomagajo republikancem ter jih zalagajo s hrano. Vsi aretiranci pridejo pred vojno sodišče. Med njimi je tudi več žen.

De Geer se je vendar posrečilo, da je sestavil novo nizozemsko vlado. V novi vladi so zastopniki krščanske unije, katoliške državne stranke, socialnih demokratov in svobodnih demokratov. Poleg njih so v vladi tudi nekateri strokovnjaki.

Francoski odpravnik poslov se je zgasil v japonskem zunanjem ministrstvu in izjavil, da je Francija glede vrednotenja kitajske valute in srebrnih zalog v mednarodnih koncesijah popolnoma istega mnenja kot Anglija. Podobno izjavo je podal tudi ameriški odpravnik. Kljub temu pa hoče japonska vlada o teh vprašanjih tudi v bodoče razpravljati samo z Anglijo.

Angleži ne bodo izročili onih 4 Kitajcev, katerih izročitev zahtevajo Japonci. Pogajanja med Anglijo in Japonsko bodo najbrže pretrgana.

Japonci so konfiscirali angleške rudnike v Honanu. Angleški veleposlanik je zaradi tega pri japonski vladi protestiral.

Na seji japonske vlade je vojni minister Itagaki zelo temperamentno zahteval, da Japonska takoj sklene vojaško zvezo z Nemčijo. S svojo zahtevo pa ni mogel prodreti. Nekateri pravijo, da bo zato vojni minister odstopil.

Reprezentanti dom U. S. A. je izvolil za predsednika zunanjepolitičnega odbora Salomona Bluma, ki je Žid. Predsednik tega odbora, s predsednikom zunanjepolitičnega odbora senata ter predsednikom Rooseveltom in državnim tajnikom za zunanje zadeve so dejansko oni, ki vodijo ameriško zunanjo politiko.

Razstava malih živali

Kr. banska uprava priredi s sodelovanjem rejskih organizacij in posameznih rejcev na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 2. do 11. septembra I. banovinsko razstavo malih živali ter izdelkov in priprav za rejo malih živali. Ta prireditev bo največja tovrstna razstava, kar jih je bilo dosedaj v Sloveniji.

Obseg razstave:

I. Živali: 1. perutnina vseh vrst in pasem: kokoši, pure, race, gosi in okrasna perutnina; 2. golobi vseh vrst; 3. kuni vseh pasem; 4. koze in ovce; 5. plemeniti kožuharji.

II. Izdelki proizvodov reje malih živali: 1. kožušina in izdelki (ovac, koz, kuncev, kožuharjev); 2. usnje in izdelki; 3. angorska, ovčja volna in izdelki; 4. perje, puh; 5. meso in jajca.

III. Predmeti, ki so v posredni ali neposredni zvezi z rejo malih živali: valilniki, umetne koklje, zaklopna gnezda, napajalniki, krmilniki, napenjalniki za kože itd.

IV. Veterina in higiena.

V. Literatura, načrti, slike, fotografije, grafikoni itd. v kolikor spadajo v rejo malih živali.

VI. Vzornica bivališča: kurnice, kurnice, golobnjaki itd.

VII. Krmila.

Razstavljajo lahko predvsem organizirani rejci, rejska središča, rejske ustanove, nadalje neorganizirani rejci in tvežniki z aparati in pripomočki za rejo malih živali.

Na razstavo poslani živali bodo ocenjeni. Najboljše in najboljše dobe denarne nagrade, diplome, kolajne in priznanja. Društva, ki bodo svoje pošiljke čim boljše organizirala in poslala čim lepši material, dobe v trajno last častne diplome.

Kdor hoče razstavljati, naj se prijavi najkasneje do 16. avgusta. Kdor se ni prejel prijavnice in navodil, naj jih takoj zahteva od: Razstavnega odbora, Gajeva 9/I, soba 6, Ljubljana, kjer se lahko tudi osebno zgleda. Razstavniki pisarni sporočajo tudi svoje želje in nasvete, ki bi bili uporabni pri ureditvi razstave. Prevoz je brezplačen. Tvrde, ki hočejo razstavljati pod svojim imenom, plačajo stroške za prevoz same.

Zunanja trgovina

Gospodarska pogajanja med Madžarsko in Jugoslavijo se bodo začela v septembru, kakor poroča iz Budimpešte list »Nachrichten für Aussenhandel«. V prvi vrsti se bo govorilo o izvozu jugoslovanskega lesa in rude v Madžarsko in madžarskih industrijskih izdelkov v Jugoslavijo.

Pri trgovinskem sporazumu v Rimu nam je bil priznan uvozni kontingent 10.000 vagonov pšenice. Kontingent je bil določen samo po količini in ne po vrednosti.

Romunske tekstilne tovarne hočejo svojo kapaciteto podvojiti. V ta namen so naročili nove stroje v Nemčiji, ki bodo prihodnji mesec že postavljeni.

Nemčija je protestirala pri romunski vladi, ker je Romunija naročila opremo za silose v Angliji. To da je v nasprotju z nemško-romunsko trgovinsko pogodbo, ki je določala, da zgradi in opremi silose v Romuniji Nemčija.

Trgatev znamenitega grozdja v Smirni, ki je znano pod imenom »sultanija«, je letos izredno dobra. Ceni se, da bo dala za 80.000 ton več grozdja ko lani.

Turški monopol je prevzel pivo v Ankaru, ki je bila last neke italijanske družbe ter se od 1. avgusta dalje proizvaja pivo že na račun turškega monopola. Pivci piva bodo s to spremembo zelo zadovoljni, ker je monopol takoj znižal ceno piva skoraj za polovico od 30 na 16 piastrov, za pol litra.

Francoska trgovinska bilanca je bila v juliju aktivna za 1043 milijonov frankov. V prvih sedmih letošnjih mesecih je Francija uvozila 25,93 milijona ton blaga v vrednosti 28,69 milijarde frankov, izvozila pa za 16,71 milijona ton v vrednosti 20,92 milijarde frankov. V primeri z lani se je izvoz povečal po količini za 1,11 milijona ton, po vrednosti pa za 4,6 milijarde frankov.

Francoska vlada je odpravila za 52 predmetov kontingentne predpise ter se bodo ti mogli zopet prosto uvažati. Od novega ukrepa bodo imeli dobiček predvsem Svitarji in Belgijci, ki proizvajajo te predmete.

Odjem nemških kmetijskih strojev se je dvignil od 372 milijonov RM v l. 1936/37. na 431 milijonov v l. 1937/38. in bo najbrže dosegel v letošnjem gospodarskem letu 520 milijonov mark. Izvoz kmetijskih strojev iz Nemčije se je povečal po vrednosti od 40 na 45 milijonov RM.

Nemčija je uvozila v prvem polletju 2,71 milijona ton mineralnih olj proti 2,29 milijona ton v lanskem polletju.

Živo srebro bodo zopet začeli Nemci kopati v zapuščenem rudniku Dellach v Dravski dolini na Koroškem.

Splošni indeksi cen se je v Nemčiji dvignil od 126,5 v juniju na 127,3 v juliju. Najbolj se je dvignil indeks za živila, in sicer od 193,6 na 194,9, dočim se je indeks za obleke dvignil le neznatno, za stanovanja pa je ostal neizpremenjen.

Izvoz U. S. A. v prvem polletju 1939 je znašal 1,415 milijonov dolarjev, uvoz pa 1,095 milijonov, da je bila Amerika aktivna za 320 milijonov dolarjev.

Med špansko in washingtonsko vlado je bil dosežen sporazum o dobavi ameriškega bombaža. Španija bo kupila v Ameriki 240.000 bal bombaža, ki ga bodo predelale katalonske predilnice.

Proizvodnja litnega železa se je letos v juliju v U. S. A. povečala v primeri z lani od 2,1 na 2,35 milijona ton. V obratu je bilo letos 127 visokih peči, lani pa 118. Njih dnevna kapaciteta se je dvignila od 71 na 76 tisoč ton.

Ker so bili v Egiptu odkriti novi vrelci nafte je njena proizvodnja močno narasla. Tako je znašala leta 1937. 186.000 ton, leta 1938. 220.000, v letošnjem I. polletju pa že 296.000 ton.

Stanje v ameriški obutveni industriji se je znatno izboljšalo. Dočim je znašala proizvodnja v I. polletju 1938 184 parov čevljev, je znašala v letošnjem 205 milijonov parov.

Svetovna proizvodnja petroleja je znašala v prvem letošnjem polletju 139,6 milijona ton, t. j. za 1,3% več kakor v lanskem. Proizvodnja v posameznih državah je znašala: U. S. A. 84,5 milijona ton, Rusija 15,0, Venecuela 14,4, Iran 5,2, Vzhodna Indija 3,9, Romunija 3,1 in Mehika 2,6 milijona ton. Proizvodnja se je zmanjšala v Iranu, Romuniji in Mehiki.

Italiji primanjkuje lesa

Dobri izgledi za naš lesni izvoz

Julijska številka »Mesečnih poročil C. I. B.« je objavila naslednji članek o gospodarskem stanju Italije, ki je zlasti zanimiv za naše lesne trgovce.

Italijansko gospodarstvo se razvija v isti smeri ko dosedaj. Predvsem se pospešujejo one industrije, ki so v neposredni zvezi z oboroževanjem, dočim za konsum delujoče industrije niso mogle doseči povečanja proizvodnje. Indeks industrijske proizvodnje (1929 = 100) je dosegel v marcu 110 proti 106,7 v februarju 1939 in 105,1 v marcu 1938.

Posebno živahno je bilo zboljšanje v strojni industriji, katere indeks (1929 = 100) se je dvignil od 129,7 v marcu 1938 na 137,8 v marcu 1939. Prav tako se je zvišala tudi proizvodnja železa, dočim je proizvodnja jekla nazadovala. V avtomobilski industriji je tudi nastalo oživljenje in indeks je dosegel v marcu l. 1939. 141 točk proti 123,9 točke v februarju 1939 in 135,3 točke v marcu 1938.

Proizvodnja je znašala v tisočih tonah:

	železo	surovo jeklo
	1939	1938
aprila	78	65
marca	79	65
februarja	66	58

Zboljšana trgovinska bilanca

V zunanji trgovini so posebno značilna prizadevanja za spremembo pasivne trgovinske bilance v aktivno. Uvoz se posebno zaradi venomer napete devizne situacije zelo omejuje (v zvezi s tem omejnimo omejitve uvoza kave), dočim se izvoz pospešuje z vsemi sredstvi. V zadnjem času se je spremenil uvozni režim. Na mesto dosedanjega sistema licenc je stopil uvoz po stanovskih organizacijah, ki imajo nalogo, da podeljeni kontingent dodeli posameznim članom. Iz spodnje tabele je razvidno, da se je vladi že posrečilo, da je pasivnost trgovinske bilance spremenila v aktivno.

	Izvoz	Uvoz
	1939	1938
	1939	1938
aprila	945'6	847'3
marca	823'3	816'2
januar	3274'7	3369'8
april	3274'7	3369'8

Posledica povečanega izvoza in zmanjšane uvoza je bila, da je bil saldo v marcu 1939 še pasiven za 56'5 milijona lir, v aprilu 1939 pa aktiven že za 110'7 milijona lir. Še večja je celotna razlika. Tako je bila trgovinska bilanca v prvih štirih mesecih 1938 pasivna za 746 milijonov lir, v istem času letos pa aktivna za 38'5 milijona lir. (Ta sprememba se čuti tudi v ju-

goslovansko-italijanskih odnosih, ko smo postali v trgovini z Italijo nakrat močno pasivni, dočim je prej skozi vsa leta bila pasivna vedno le Italija.)

Neprestano pomanjkanje lesa

Pomanjkanje lesa, ki se je začelo v Italiji v začetku leta, je trajalo tudi še v juniju, ker je ponudba še vedno manjša od povpraševanja. Potreba lesa je sicer manjša kot v normalnih letih, možnost preskrbe pa je močno omejena. V stavbeni delavnosti se opazijo predvsem državna naročila za gradnjo vojašnic itd., dočim je zasebna delavnost mnogo manj živahna. Indeks stavbene delavnosti (l. 1929. = 100) izkazuje za marec 1939 89'3 točke proti 83'3 v februarju 1939 in 56'7 točke v marcu 1938. V primeri z lanskim letom se je torej stavbena delavnost vendarle precej dvignila.

Nespremenjeni uvozni trg

Lesne kupčije z Avstrijo in Sovjetsko unijo kljub sklenjenim dogovorom še niso mogle priti v pravi tok ter se zato lesne kupčije omejujejo na trgovino z Romunijo in Jugoslavijo.

Dobave iz Jugoslavije so zavzele že znaten obseg, a sedaj se govori, da se bodo z Jugoslavijo dogovorjeni uvozni kontingenti še zvišali. (Ti so bili v resnici zvišani za polovico.) Dosedaj je Italija uvozila iz Jugoslavije 26.700 standardov lesa, dočim v istem času lani samo 19.200.

Romunija je letos na 2. mestu italijanskih lesnih nabav. Z Romu-

Sprehodi po Mariborskem tednu

Tekstilna razstava v ospredju zanimanja

Reči se mora, da je imela zadnja »Mariborski teden« letos posebno srečno roko. Razstavne dvorane v obeh šolskih poslopih ob Cankarjevi ulici so polno zasedene. Gospodarski krogi so se rade volje odzvali povabilu Mariborskega tedna in okusno aranžirali svoje razstave, ki se od leta do leta izpopolnjujejo in nudijo vedno več. Na prvi pogled se morda zdi, da ni bogve kakšne razlike od ene prireditve do druge. Če se pa pogleda v opazovanje in primerja, vidiš takoj veliko razliko, ki mora vsakega Mariborčana razveseliti.

Najbolj očiten je napredek pri tekstilni industriji, ki je v Mariboru med vsemi mesti Jugoslavije najbolj razvita. Vedno večji prostori so dodeljeni posameznim

nijo je sklenjen klirinški dogovor, ki dobro funkcionira ter dobe romunski izvozniki hitro svoj denar. Ker so v Italiji dosežene cene še nadalje ugodne, se je mogla kupčija z Romunijo še povečati. V prvih petih mesecih je Italija uvozila iz Romunije 7.100 proti 1.100 standardom v istem času 1938.

Dober odjem lesa na domačem trgu

Za koliko se bo ital. uvoz lesa letos zvišal, je predvsem odvisno od tega, v kakšnem obsegu se bo mogla razviti lesna kupčija z Rusijo in Avstrijo. Ker je velik del sezone že minil, pač ni več mogoče računati s polnim izkoriščanjem dogovorjenih kontingentov. Domača žagarska industrija dela s polno kapaciteto, v kolikor ima seveda zadosti lesa. Rentabilnost italijanskih žag je zadovoljiva, ker so cene za domač les še večje ko cene za uvozno blago. Ta razlika je nastala, ker pri nabavi domačega lesa ni treba plačati raznih pristojbin in premagovati toliko težkoč kakor pri nabavi tujega lesa. Poleg tega se more pri domačem blagu tudi vedno računati z dogovorjenimi dobavnimi roki.

Skupno je Italija uvozila v prvih petih mesecih 1939 38.900 standardov proti 54.300 v istem času 1938. Uvoz lesa se je torej zmanjšal za 28'4%. Ker pa upajo, da se bodo dobave iz Avstrije znatno zvišale in ker se računa tudi z možnostjo uvoza ruskega lesa (čeprav v manjši meri, kakor je bilo pogojeno), se splošno misli, da se bo v prihodnjih mesecih uvoz lesa dvignil.

podjetjem. Dočim je še pred par leti več ali manj zadostoval skromno odmerjeni kotiček, da je ena ali druga tvornica razstavila vzorce svojega blaga, se ji mora odmerjati vsako leto večji prostor, ker izdeluje podjetje vedno nove predmete. Ne samo po množini, tudi po kakovosti se vedno bolj izpopolnjujejo izdelki. Obrati se večajo, postavljajo se novi stroji za nove, in z novimi investicijami postaja obratovanje boljše in racionalnejše. Naša tekstilna podjetja se prav lahko že merijo z inozemskimi, kar se tiče kakovosti in še bolj glede cene, ki je neprimerno nižja.

Z zadovoljstvom opazimo, da se v vedno večji množini in v vedno več vrstah izdeluje sukno. Zaenkrat izdelujejo naše tovarne še sa-

Rajši več kakor premalo!

To pravilo velja za vse dobre stvari, pa radi tega tudi za »Pravi Franck«. »Franck« daje bell kavi fin, poln okus in lepo zlatorjavo barvo. Zato pri kuhanju kave dodajte vedno dobro mero »Franck«, rajši več, kakor premalo.

Franck
KAVNI PRIDATEK

mo cenejše, bolj grobe, pa tudi že srednje kvalitete. Boljše vrste pridejo kmalu na vrsto. Nekaj podjetij je, ki se ali zgolj ali v pretežni meri bavijo s tkanjem sukna, nekaj drugih pa izdeluje sukno kot postranski produkt, ker izdelujejo v prvi vrsti razna platna, flanele, cefirje itd.

Velik je zlasti napredek, ki ga zaznamuje produkcija svilenege blaga. V glavnem so v Mariboru tri tvornice, ki se bavijo s to stroko. Njihovi izdelki so res prvovrstni in se celo že izvažajo, zaenkrat sicer še v majhnih množinah, vendar zlasti tvornica Hutter in drug pripravljata za izvoz precejšnje partije in posebno v čezmorske kraje. S tem si bo zagotovila dovolj deviz za nakup surovin za druge vrste blaga.

Tvrdka Hutter je zadnja leta začela izdelovati tudi sukanec in je danes prva pomembnejša tvornica te vrste v državi. Njen sukanec slavi že po vsej državi in ga je že povsod dobili. Njen cenen izdelki je pripomogel do tega, da je inozemstvo moralo nekoliko revidirati prodajne cene za Jugoslavijo.

Izvrstna trikotaža, fine in navadne vrvice, trakovi in drugo okrasje se takisto že v najboljši kakovosti izdeluje v mariborskih tovarnah. Skratka: Napredek pri vseh podjetjih! Dokaz temu so tudi statistike carinarnice, ki izkazujejo vedno manjši uvoz izgotovljenega blaga, a vedno večji uvoz surovin, predvsem bombaža in volne ter polfabrikatov, v glavnem razne preje.

Aranžirana je tekstilna razstava, ki je zaradi svoje razsežnosti tokrat nameščena v sosednji Sokolski dvorani, res okusno. Vidi se, da podjetja niso štedila z izdatki in da so poverila ureditev razstave spretnim aranžerjem z dobrim okusom in velikimi skušnjami, da svoje izdelke dostojno predstavijo obiskovalcem Mariborskega tedna.

A. B.

Obisk Mariborskega tedna

je nad vse zadovoljiv. Vreme je za prireditve res krasno. Prva dva dneva, v soboto in nedeljo, je posetilo razstavišče mnogo nad 10 tisoč ljudi, v glavnem iz mesta in okolice, pa tudi iz oddaljenejših krajev. Na cesti srečuješ avtomobile, ki imajo znake vseh banovin. Vidiš tudi inozemska vozila in avtobuse, polne izletnikov iz naših kopališč in letovišč, pa tudi iz sosednje Avstrije. V nedeljo je posetilo Mariborski teden nad 700 Gradčanov, ki so si z zanimanjem ogledali tudi festival slovenskih narodnih običajev na stadionu. Za to nedeljo je napovedanih iz Avstrije nad 1000 posetnikov, pride pa tudi skupina kakih 200 kolezarjev, ki se ustavijo za nekaj ur v Mariboru in si ogledajo razstavišče.

Naročajte »Trgovski list«!

Slovenia Transport

Ljubljana

telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah

Prevozi

vsake vrste blaga — krajevni,
medkrajevni prevozi — zbiranje
robe — preselitve s pohištvenimi
vozovi v tu- in inozemstvo. Informa-
cije brezplačno.

Denarstvo

Stanje Poštne hranilnice

V juliju se je število vlagateljev
v Pošto hranilnico povečalo za
4.020 na 555.757. Hranilne vloge
znašal v juliju 8,769 milijonov din,
na 1.289,9 milijona din. V čakov-
nem prometu je bilo otvorenih
73 novih računov, da je sedaj vseh
26.015. Promet po teh računih je
znašal v juliju 8,769 milijonov din,
od česar je bilo brezgotovinskega
prometa 57,15%. Vse vloge po če-
kovnih računih so znašale kon-
cem julija 1.517,7 milijona dinar-
jev.

Nova zavarovalnica je začela poslovati

V Beogradu se je ustanovila no-
va zavarovalnica z imenom »Opšte
jugoslovensko osiguravajuće dru-
štvo „Balkan“, a. d. Kapital družbe
je izključno domač, kakor poroča
»Jugoslav. kurir«. Nova družba, ki
ima svoje prostore v palači Izvo-
zne banke, je že začela poslovati.
Nova zavarovalnica bo tudi v naj-
krajšem času začela ustanavljati
svoje podružnice. V upravnem od-
boru nove zavarovalnice so med
drugimi tudi Nedeljko Savić, dr.
Vekoslav Kisovec, Vlada Mitić in
mnogo drugih beograjskih trgov-
cev.

50 uradniških pripravnikov sprejme DHB

»Službene novine« objavljajo
razglas Drž. hipotekarne banke,
da sprejme 50 uradniških priprav-
nikov za službo v glavnih njenih
podružnicah in v njenih agenci-
jah.

Banka sprejme:

1. 5 absolventov ekonomsko-ko-
mercialne visoke šole v Zagrebu
ali njej enakih tujih visokih šol
ali absolventov pravne fakultete,
ki imajo abiturientski tečaj.

2. 45 absolventov trgovskih aka-
demij ali srednjih šol, ki imajo
abiturientski tečaj.

Kandidati ne smejo imeti nad
30 let.

Prednost imajo kandidati, ki
znajo tuje jezike, stenografijo in
strojeopisje.

Prošnje se bodo sprejemale od
15. avgusta do 30. septembra 1939.

Od prijavljenih kandidatov se
jih izbere 100. Ti bodo potem pri-
puščeni k sprejemnemu izpitu, ki
bo v drugi polovici oktobra.

Podrobnejša pojasnila v »Službe-
nih novinah« z dne 7. avgusta
1939.

Nadležnost muh. Zaradi stalnega
vročega vremena je nastopil pravi
naval muh, ki jih je največ baš v
času sadja. Mnogo ljudi niti ne
misli, kako ogabna in nevarna je
nadležnost muh. Podgane so pod-
zemeljski, muhe pa nadzemeljski
raznašalci epidemij in okuženj.
Mnoge žene, ki so sicer pretirane
pri snagi, smatrajo, da ni nič hu-
dega, če se muhe, ki plavajo v
mleku, očistijo v njem smeti in ba-
cilov, katere so pobrale na za-
mazanih mestih. Zato: smrt mu-
ham! Že desetletja je najuspešnej-
še sredstvo proti muham »Aero-
xon« — najboljši muholovec sveta.
Zato se ta muholovec večkrat tudi
ponareja. Zahtevajte torej od Va-
šega trgovca samo »Aeroxon« ali
pa posestrimsko znamko »Medosa«.

Opombe naših gospodarskih ljudi

Sezijske takse blejske občine

Nekaj odgovora na drugo plat zvona.

Članek, ki ga je objavil »Trgov-
ski list« v svoji sobotni izdaji in
ki ga je napisal stanovski tovariš
v obrambo blejske občine, jasno
razodeva, da občina Bled ni uved-
la reklamnih taks za sezijske tra-
govce iz potrebe po dohodkih, ka-
kor trdi v plačilnih nalogih, tem-
več na pritisk domačih trgovcev
z namenom, da prepodi sezijske
trgovine z Bleda. To pa hoče do-
seči z nalaganjem specialnih brem-
men. Na to okoliščino, ki kaže na
kak način se hoče ovirati trgovski
razvoj, opozarjamo nadzorno ob-
last pri odobravanju občinskega
proračuna in to tembolj, ker da-
jejo Bledu dohodke le izvenblej-
ski posetniki in zato tudi blejski
domači trgovci ne morejo imeti
monopola za trgovanje na Bledu.
Ako pa hoče Bled zatreti vsako
tujo konkurenco, potem naj ne po-
nuja vsako leto trgovskih lokalov
po časopisju, temveč naj jih kar
prevzamejo domači trgovci. Men-
da bo občina potem imela več do-
hodkov. Gospod dopisnik navaja
v svojem članku, da morajo stalni
blejski trgovci nositi bremena ob-
čine v obliki raznih dajatev. To
je povedano tako, kakor bi jih bili
sezijski trgovci oproščeni. Naj nam
blagovoli navesti, katerih občin-
skih in državnih dajatev nam ni
treba plačevati! Članek nam oči-
ta zlobo, nevednost in naivnost,
ker smo javno branili svoje dr-
žavlanske pravice s pozivom na
ministrsko odredbo št. 6310/VII iz
leta 1938. Ta odredba takih po-
sebnih bremen za državljane ne
dopušča, za državljane pa nas
blejska občina mora priznati, do-
kler se od nas pobirajo občinske
doklade, trošarina za živila in bla-
go, ki ga uvažamo in vse druge
državne dajatve. Kakšna zavist bi
še nastala, če bi se sezijski tra-
govci na Bledu stalno nastanili,
kakor dopisnik priporoča; najbrž
bi se v tem primeru uvedle takse
na vse štiri letne čase. Kar pa je
medu za polizati, ga največ poli-
žejo stalni blejski trgovci s svo-
jim celoletnim obratovanjem, se-
zijskim trgovinam s svojim krat-
kim poslovanjem in malim obse-
gom pa ostane le satovje. — Deset
blejskih sezijskih trgovcev.

Z objavo tega dopisa polemiko
o blejskih sezijskih taksah zaklju-
čujemo. Mnenja pa smo, da bi se
pri dobri volji na eni in na drugi
strani mogla najti podlaga za do-
ber in vsem ustrezajoč kompro-
mis.

Če je davčni lok prenapet Odjava obrta zaradi previsokega davka

Ponovno smo že opozarjali, da
mora davčna oblast paziti na to,
da s pretiranimi davčnimi odme-
rami ne uničuje eksistenco dav-
čnih zavezancev. Davčna uprava bi
morala gledati na to, da se števi-
lo davčnih zavezancev večja, ne pa
manjša, kajti čim več davčnih za-
vezancev je, tem več je tudi dav-
nih dohodkov.

Te enostavne resnice se pa ne-
katere davčne uprave ne zaveda-
jo in zato se dostikrat pripeti, da
davčni zavezanci odmerjenega
davka ne morejo plačati in da
raje odjavijo svoj obrat. Takšen
primer navaja neki naš naročnik,
ki nam piše:

Davčni odbor v N. je ocenil či-
sti dohodek moje tehtnice za po-
slovno leto 1938. na 1800 din in
ocenil promet na 3500 din. Proti
tej nadvse pretirani odmeri sem
se pritožil na reklamacijski od-
bor. Reklamacijski odbor je le de-
loma ugodil moji zadosno podprti
pritožbi. Znižal je davčno osnovo

za pridobitino na 1500 din, za po-
slovni davek pa na 2000 din. Zni-
žanje seveda še od daleč ni bilo
v skladu z mojo napovedjo pri-
dobnine in poslovnega prometa.
Kot kosmati dohodek sem nam-
reč navedel 600 din, režijske stro-
ške pa v višini din 211-25, tako
da je znašal čisti donos moje
tehtnice 388-75. Ker je bila torej
davčna odmera mnogo previsoka
in je ne bi zmoget, sem sporočil
davčni upravi, da sem obrat odja-
vil. To sem tudi storil in pri okraj-
nem načelstvu odjavil izvrševanje
obrti javne mostne tehtnice. Okraj-
no načelstvo je zelo mojo odjavo
tudi na znanje in črtalo obrt v
ondotnem obrtnem registru.

Jasno je, da sedaj po odjavi obr-
ta tudi ne morem plačati odmer-
jenega davka.

Pismo našega naročnika govori
samo dovolj zgovorno in ne potre-
buje nobenega dostavka.

Dubrovnik brez bencina

V Vašem cenj. listu pišete, da
je bil Dubrovnik te dni brez ben-
cina. Nam se to čisto nič čudnega
ne zdi, ker se je večkrat to pri-
merilo tudi že Ljubljani in tudi
drugim mestom. Kadar pa se je
to dogodilo, so dobavitelji (to je
kartel) dolžili ljubljanske trgovce,
da so oni krivi tega, ker da so
pokupili ves bencin, da so mogli
potem zvišati cene. To pa absolut-
no ni bilo res, temveč le grda kle-

vete trgovcev. Res je namreč to,
da so se te vesti širile samo zato,
da bi mogel dobiti kartel pravico
do svojih lastnih črpalk, kar se
mu je deloma tudi posrečilo.

Da ni vse to v redu, je jasno.
In zato bo morda kdo vprašal, za-
kaj se ne pobriga sekcija proda-
jalcev tekočih goriv, da se takšne
nerednosti odpravijo. Tu treba od-
govoriti, da se sekcija pošteno
trudi, da bi napravila red in da je
tudi že ponovno v ta namen in-
tervenirala. Toda veledobavitelji
bencina uživajo tako veliko zaščito,
da je vsaka intervencija zaman.
Dostikrat pa se je zgodilo tudi to,
da se sploh niso dopuščale nobene
intervencije. Kakor smo poučeni,
se je moral tudi »Trgovski list«
prepričati, kako silno so ti vele-
dobavitelji zaščiteni, čeprav ni to
v skladu niti z zakoni niti z inte-
resi celote.

Zanimivo je tudi to, kako se je
pokazal vpliv teh velepodjetnikov
tudi v naši skupščini. Kar na mah
je bila odrezana akcija, ki jo je
tako lepo in uspešno začel neki
poslanec.

Pri takšnih zvezah se seveda ni
čuditi, če ni prav nič več v modi,
da bi se kdo poklical na odgovor-
nost, če je zagrešil napačno de-
janje. Ta moda je samo naravna po-
sledica razmer, ki so zavladale.
Drugo vprašanje je seveda, če so
te razmere našemu narodu v ko-
rist, kajti interesi našega naroda
le niso tisti ko interesi nekaterih
velepodjetnikov.

Italijanska povpraševanja in ponudbe

Zadnja številka milanske revije
»Italo-Jug« objavlja naslednja ita-
lijanska povpraševanja po našem
blagu:

- 748 — Ponte di Brenta: višnje
- 753 — Milan: bukovina in ore-
hovina za furnirje,
- 776 — Milan: jeklo in lito že-
lezo,
- 779 — Rim: perutnina, jajca in
deželni pridelki,
- 780 — Bergamo: magnezit,
- 781 — Milan: zdravilne rastline,
- 782 — Milan: čreva,
- 783 — Monza: vezane plošče,
- 784 — Bengasi: paprika,
- 785 — Sesto S. Giovanni: zobo-
trebeci,
- 786 — Genova: bolhač in zdra-
vilne rastline,
- 787 — Alessandria d'Egitto: go-
be,
- 788 — Ilassi: gobe,
- 802 — S. Martino di Lupari: so-
čivje, travniško seme in žitarice,
- 803 — Milan: žagana jelovina
za Albanijo,
- 804 — Genova: kromova ruda,
- 806 — Milan: jelovina,
- 807 — Maccagno: jelovina in
smrekovina,
- 808 — Milan: povpraševanje po
smolastem lesu,
- 809 — Genova: zaboji za razpo-
šiljanje izvoznega krompirja,
- 810 — Milan: kostna mast,
- 817 — Milan: jeklo,
- 819 — Genova: kromova ruda.

Italijanske ponudbe:

- 747 — Milan: milezimalne bu-
sole za vojake, turiste in pomorce,
- 751 — Turin: nove in stare vol-
nene in bombažne cunje za indu-
strijsko uporabo,
- 754 — Milan: stroji za grafična
podjetja in tiskarne,
- 756 — Bologna: elektrotehnični
material,
- 757 — Milan: pribor za tekstil-
no industrijo,
- 758 — Genova: italijanske in
tuje moške volnene tkanine,
- 759 — Lodi: električni avtomat-
ični hladilni stroji,
- 772 — Genova: surova plutovi-
na,
- 773 — Turin: pribor za avtomob-
ile in letala,
- 774 — Milan: instalacije za do-
mače hladilnike ter vse naprave
za ohlajevanje,
- 775 — Recanati: harmonike,
- 777 — Padova: išče se zastop-
nik za prebavno pijačo »aperol«,
- 778 — Milan: ponuja se zastop-
stvo za električne baterije,
- 811 — Favria: farmacevtski
proizvodi,
- 820 — Genova: koks iz smole in
petroleja.

Interesenti naj se za podrobnej-
še podatke obrnejo z navedbo
uradne številke na upravo revije
»Italo-Jug«, Milan, Cas. post. 1514.

Tržna poročila

Žitni trg

Na domačem pšeničnem trgu je
položaj nespremenjen. Prizad je
kupil 8. avgusta 1035 vagonov,
skupno do tega dne 24.264 in pol
vagona. Cene so ostale neizpreme-
njene. Izvozna pariteta za septem-
brski termin v Rotterdamu na bazi
cene za efektivno blago je 60 din.

Na koruznem trgu se je zaradi
dežja situacija nekoliko pomirila.
Cena je bila 115 din pariteta vla-
čilec Donava ter 113 do 114 din
banatska nakladalna postaja. Iz-
vozna pariteta za septembrski ter-

min v Rotterdamu za efektivno
blago cif angleško pristanišče je
83 din.

Italijanski jajčni in perut- ninski trg

Na milanskem trgu so bile pre-
tekli teden cene za jajca tujega
izvora po 4'70 do 4'80 lire za du-
cat. Zaradi večjega dovoza doma-
čega blaga so cene na domačem
trgu nekoliko popustile, vendar
pa se misli, da se bodo cene zo-
pet kmalu popravile in da bodo
boljše cene veljale do srede no-

vembra. Dvig cen bo nastal zlasti
zaradi večjih nakupov jaje za
vskladiščenje.

Na perutninskem trgu cene še
nadalje popuščajo, ker je ponudba
še vedno živa. Prva sveže doma-
če zaklane piške so se plačevale
po 10'25 do 11'40 lire za kg, dočim
so bile prejšnji teden po 12 do
12'50 lire. Tuje blago je moglo do-
seči samo ceno 9 lir proti 9'75
do 10 lir v prejšnjem tednu.

Na francoskih trgih vlada zaradi
velike produkcije depresija, vrhu
tega pa je še povpraševanje zelo
slabo. Povprečna cena je padla od
551 na 537 frankov za 1000 kosov.
V prejšnjem tednu se je gibala ce-
na celo med 624 in 616 frankov.
Maroška jajca so še cenejša ter je
verjetno, da bodo cene še bolj
padle.

Na angleškem trgu se kažejo
prvi znaki zboljšanja. Verjetno je,
da se bo položaj še bolj popravil,
ker zahtevata Danska in Nizozem-
ska za svoja jajca višjo ceno. Iz
Jugoslavije ni bilo nikakih po-
nodb, vse pa kaže, da bi se moglo
dobiti za jajca po 69 šilingov za
1000 kosov.

Muho-
lovec

AEROXON

polovi vse muhe!

Se mnogo
posname!! Torej
zahtevajte izrecno
„Aeroxon“

Dobave - licitacije

Direkcija pošte, telegrafa in te-
lefona v Ljubljani razpisuje doba-
vo 1120 izolatorjev št. 1 z direktno
pogodbo na dan 23. avgusta t. l.
Pogoji so po din 30' — v pisarni di-
rekcije Sv. Jakoba trg št. 2/I. nad-
stropje, soba št. 41.

Sola za orožnike in patrolne vo-
ditelje dravskega orožniškega polka
v Ljubljani razpisuje pisмено li-
citacijo za dobavo živilskih potreb-
ščin za menažo šole od 1. sept. do
31. decem. 1939. naslednje: 1. pše-
nični zdrob I. vrste, 2. pšenično
moko 0g, 3. sladkor kristalni, de-
bell, 4. sladkor moka, 5. makaroni
drobni I. vrste, 6. riž I. vrste, 7. kava
žgana I. vrste, 8. cikorijska Franck,
9. kis špirtov 4%, 10. kis vinski 4%,
11. olje domače, 12. koruzni zdrob,
13. ajdova moka, bela, 14. čaj ruski,
15. silve bosanske, 16. ješprenj do-
mači, 17. leča, 18. ješprenj drobni
za juho, 19. žgani ječmenček (slad-
na kava), 20. fižol prepelčar,
21. polčki (šabijoti), 22. krpice za
juho, 23. fidoline I. vrste, 24. mlo
navadno za pranje, 25. rozine
I. vrste, 26. soda, 27. limone, 28. sol,
29. sol, fina, 30. sladka paprika,
31. poper.

Cene naj bodo navedene po istem
vrstnem redu, kakor so tu po-
sazni predmeti navedeni. Ker ima
tukajšnja menaža oddelek menaže
tudi na Cesti 29. oktobra št. 22, je
dolžan dobavitelj tudi tja pošiljati
potrebne količine živilskih potreb-
ščin. Interesente naj pošljejo svoje
ponudbe v zaprti kuverti, kolkova-
ne s kolkom 10 din na tukajšnje
šolo (Pokopališka ul. 19) do dne
23. avgusta 1939.

Vojnosanitetni zavod v Zemunu
ima dne 31. avgusta in 1. septem-
bra licitacije za dobavo večje množ-
nine amerikan-platna.

LICITACIJE

Dne 24. avgusta bo pri Zavodu
»Obilježev«, Kruševac-Obilježev li-
citacija za dobavo novih parnih
turbin.

Dne 28. avgusta bo v tehn. odd.
kr. banske uprave savske bano-
vine v Zagrebu licitacija za do-
bavo ambulantskega in operacij-
skega materiala in predmetov za
kirurški paviljon banov. bolnice v
Sisku.

Davčni svetovalec

Pridobnina za l. 1939.

G. A. C. v K. Vprašanje: Po pojasnilu ministrstva za finance sme davčna uprava pridobnino za l. 1939. na novo odmeriti le onim starim davkoplačevalcem, za katere ugotovi, da se je njih dohodek povečal za najmanj 25%. Prosim, da mi pojasnite, kakšni morajo biti podatki, da je nova odmera upravičena.

Odgovor: Pojasnilo, katero navajate, določa, da se dejstvo, ali se je dohodek zvišal za 25% ali ne in ali je s tem dan pogoj za novo odmero, ugotovi na podlagi zbranih podatkov in lastnega dognanja davčne uprave. Nekateri so mnenja, da morejo le uradni podatki dati davčni upravi pravico, da na njih podlagi na novo odmeri pridobnino, po besedilu tozadevne odredbe ministrstva za finance pa se tega ne more sklepati. Po našem mnenju se brez nadaljnjega sme pridobnina na novo odmeriti tudi na podlagi izjav izvedencev, vendar morajo biti te izjave v smislu opetovanih razsodb upravnega sodišča v Celju zadosti utemeljene in verodostojne. Upravno sodišče zahteva, da so v vsakem primeru navedena imena izvedencev in okolnosti, na katere opirajo izvedenci svoje mnenje. Ne zadostuje torej, da mnenje izvedencev navaja, na koliko cenijo izvedenci promet in dobiček, ampak mora biti mnenje opremljeno tudi s konkretnimi podatki tako, da se more presoditi, ali so ugotovljeni podatki resnični in ali so podatki za oceno vsaj toliko ugotovljeni, da je na njihovo podlago sploh mogoče sklepati na čisti dohodek. Ako mnenje ne ustreza tem pogojem, ga boste mogli tudi v primeru, da se mu je priključil davčni odbor, pred reklamacijskim odborom oz. pred upravnim sodiščem z uspehom izpodbijati, če je seveda vam odmera zvišana. V nasprotnem primeru pa morate tudi vi te predpise v celoti upoštevati.

Družbeni davek

G. V. M. v Š. — Vprašanje: Pri nas imamo konsum, ki razdeljuje ob koncu leta dobiček med člane, v obliki takozvanih procentov. Konsum torej razdeljuje dobiček in bi zato ne smel biti oproščen skupnega davka. Kako se ti procenti upoštevajo pri pridobnini, ker smo legitimni trgovci primore, da jih tudi mi plačujemo? Odgovor: Za konsumne zadruge velja čl. 84. zakona o neposrednih davkih. Po tem členu se v pravi-

lih utemeljena razdelitev presežka v razmerju poslovanja s konsumno zadruzo ne smatra za delitev dobička, ki je zavezan družbenemu davku. Sicer je ta ugodnost vezana že na določene pogoje, katere morajo izpolnjevati zadruge, vendar so pravila pri vseh zadruzah tako prirojene, da izpolnjujejo te pogoje. Procenti, katere plačujejo trgovci, ki podlegajo pridobnini, se morajo pri odmeri pridobnine v polnem obsegu upoštevati, v kolikor je njihovo plačilo verodostojno dokazano. Stvarno predstavljajo skonto, ki se ne izplačuje pri vsaki kupčiji, ampak koncem leta po znesku izkupička. Kakor se mora upoštevati skonto za vsako kupčijo in je običajen, tako se morajo upoštevati tudi »procenti«, ki so prav za prav tudi le skonto, ki je po sili razmer postal običajen.

Najboljša kakovost-zadovoljni odjemalci!

Prinorocajte torej:

MAGGI^{-jeve}

izdelke za juhe

Trgovskemu naraščaju!

Letak, ki nam je v sramoto

»Primorske Novine« in za njimi cela vrsta drugih listov so objavile letak neke slovenske firme svojim odjemalcem na Hrvaškem. Predvsem graja list, da je na letaku besedilo najprej v nemškem jeziku. Nato pa citira hrvaški tekst, ki je napisan v takšni hrvaščini, da se mora zgražati vsak Hrvat. Jezik je celo tako slab, da mestoma besedila sploh ni mogoče razumeti.

Ce je hotela dotična »slovenska« firma doseči to, da je vzela vsakemu Hrvatcu vsako veselje do svojih izdelkov, je to s tem letakom sijajno dosegla. Že nemško besedilo je razljudilo ljudi, da je večina sploh vrgla letak proč. Zmrevarjena hrvaščina pa je dokončno vzela firmi ves ugled in danes Hrvati vedo, pri kateri firmi ne morejo kupovati. (V hrvaških listih je bilo seveda ime firme navedeno.)

Nima pa od tako nemogočega letaka škodo samo dotična firma, temveč tudi vsi slovenski trgovci in vsa slovenska podjetja. Ljudje vedno generalizirajo in nič se ne moremo čuditi, če bo slovenski potnik sprejet v Primorju z očitkom, da dopisujejo hrvaškim trgovcem v nemščini! Kateri Slovenec more Hrvatcu očitati, če so ogorčeni, da jim Slovenci dopisujejo v nemščini?

Poleg tega pa je to tudi silno neumno, ker le malo Hrvatov, zlasti na deželi, res zna nemško.

Prav takšen nesmisel je pisati

Hrvatcu v slabi hrvaščini. Predvsem je to znak skrajne nevljudnosti. Vsak zaveden človek je razžaljen, če se mu pači njegov materni jezik. Hrvati pa so danes zavedni in v nacionalnih vprašanjih še občutljivi. Dotična firma, ki si je upala razposlati tak letak, je menda vse dogodke zadnjih let popolnoma prespala.

Zato mora biti pravilo za slehernega dobrega trgovca: Hrvatcu in Srbom se piše v njih jeziku, toda v dobrem in brezhibnem jeziku. Kdor pa srbohrvaščine čisto ne obvlada, ta naj piše slovensko!

Praktični nasveti

Trgovec se mora prilagoditi kupcu

Že v naravi vidimo, kako dobro se morejo nekatere živali prilagoditi svoji okolici in kako si s tem olajšajo boj za obstanek. Tudi trgovec se mora prilagoditi svoji okolici, če hoče plavati s tokom. Ta prilagoditev ni vedno lahka. Navade kupujočega občinstva so silno različne, poleg tega pa znajo nekateri kupci tudi tako neverjetno sitnari, da mora imeti človek že veliko mero potrpežljivosti, da vse te sitnosti prenese. Kako dostikrat se pripeti, da izbira stranka ure dolgo, da si pušči razkazati skoraj vso trgovino, na koncu pa le nič ne kupi. Kljub temu pa dober trgovec ne bo pokazal nobene jeze, ker si bo pač mislil: Čeprav ni stranka da-

A tudi slovenščina mora biti brezhibna in brez slovničnih napak.

Zal pa mnogi poslovni ljudje svojega jezika ne obvladajo dobro. Starejšim ljudem, ki so morali obiskovati nemške šole, to še ni toliko zameriti, mladi ljudje pa morajo slovenščino obvladati popolnoma ali pa bodo veljali kot nenaobrazenci.

Zato mora biti prva naloga slehernega trgovskega vajenca ali pomočnika, da se dobro nauči slovenščine, da more vedno sestaviti poslovna pisma v brezhibni slovenščini. Če tega znanja nima, potem ne more svojega blaga niti priporočati.

nes nič kupila, bo pa morda kupila prihodnjič. Če pa bom nevljuden, potem ta stranka čisto gotovo ne bo nikdar več prišla. Tudi s tem se je treba zatorej sprijazniti, da je stranka sitna, toda njena sitnost bo gotovo manjša, če se bo znal trgovec njenim navadam prilagoditi. Ni boljšega sredstva za uspešno prodajo, kakor če se zna trgovec prilagoditi navadam in lastnostim kupca. To zahteva sicer dostikrat mnogo napora in mnogo dobre volje, toda uspeh se doseže.

Najvažnejše je, da trgovec pridobi žene!

Kdor si zna pridobiti za svojo trgovino žene, ta bo delal dobre kupčije. Kajti žene kupujejo mnogo več kakor moški, ker kupujejo

navadno še za svoje može. Toda žena je še v drugem oziru važna za trgovca. Nikdar ne bo moški toliko in s takšnim temperamentom govoril o svojih nakupih kakor žena. Zato tudi nihče ne dela za trgovca tako uspešne reklame kot žena. Z vsi temeljitostjo bo pripovedovala naokoli, kaj je kupila in kako dobro je kupila. Pri tem ne bo pozabila tudi povedati, pri katerem trgovcu je kupila ter bo tega trgovca priporočila vsem svojim znankam. Prav tako pa bo z enako zgovornostjo pripovedovala, če je bila v kateri trgovini nezadovoljna. Žena je najboljša reklama za trgovca in dober trgovec se bo po tem ravnal.

Če se kaj ponesreči

Nemogoče je, da bi se vedno vsaka stvar posrečila. Kakor je neprijetno, če se kaj ponesreči, tako je napačno, če se neuspeh povečuje. Če je neuspeh, potem je treba vprašati le eno: zakaj je bil neuspeh. In ko se to ugotovi, treba poskrbeti, da se storjena napaka nič več ne ponovi. Čisto odveč pa je, zaradi neuspeha vdajati se žalosti ali celo izgubljati veselje do dela. Narobe je treba po vsakem neuspehu še bolj zagrabiti za delo in iz neuspeha bo kmalu nastal uspeh.

barva, plesira in kemično snail oblike, klobake itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Leopold Kerne:

Kdaj je reklama uspešna

(Vse pravice pridržane.)

Tiskovine, vabilno pismo, prospekt in katalog

Tiskovine, ki se jih poslužujemo v trgovinskem poslovanju, naj bodo taktne, ne vsiljive, pa tudi ne dolgočasne, vedno napisane vljudno, brez varljivih sredstev, kakor nastopa olikan človek. Že po svoji okusni in smotrni zunanosti naj bodo očesu prijazne, da jih naslovljenec z zanimanjem vzame v roko, veseleč se njihove vsebine. Resnica je, da gre večina tiskovin v koš, ne da bi jih naslovljenec prečital. Take suhoparne tiskovine, ki ki ne morejo vzbuditi pozornosti in radovednosti, tudi drugega ne zaslužijo, ker so brez duše in jim manjka vsa privlačna sila.

Usoda tiskovin je tudi odvisna od tega, komu se pošiljajo. Navadno se zbirajo naslovi od uradov; toda kdo ve, če so ravno imetniki telefonov, avtomobilov, radijskih aparatov in druge uradno priglašene osebe pravi kupci predmetov, ki jih ponujamo. Tiskovine stanejo denar in ni, da bi jih razsipali, če nimamo res dobrih naslovov in ne poznamo razmer naslovljencev. S tiskovinami se obračamo na kroge, skupine, predvsem na poklicne ljudi. Socialno stališče ljudi moramo upoštevati, kajti z enakim sredstvom ne moremo vseh krogov hkrati zanimati. Naslovljenec pripada svoji skupini in tiskovina mora biti primerna njegovemu obzorju, okusu in potrebi.

Ce sodimo človeka že po prvem vtisu, si mora tudi tiskovina že na prvi pogled pridobiti naklonjenost. Baharija nam je ravnotako zoprna kakor pretirana ponižnost. Prejemnika navadno ne zanima veličina firme, zanj je v prvi vrsti važna ponudba. Tudi samohvala, ki jo nekateri smatrajo za primeren uvod, ni na mestu. Toliko bolj pa je treba poudariti osebne znake, da čuti prejemnik nekaj osebnosti, družabni in duševni odnos do pošiljalca.

Firma naj se na čelu vseh svojih tiskovin, reklamnih in poslovnih, enako predstavlja, tako da je glava tiskovin tiskana v enaki barvi in z enakimi, značilnimi črkami, ki so sposobne, da vtisnejo naslovljencu firmo v spomin.

Vabilno pismo

Pismo je po svojem bistvu intimnega značaja in more najlažje ustvariti kontakt med pošiljateljem in naslovljencem. Vabilna pisma so navadno razmnožena. Da bi se to čim manj opazilo, se uporablja tisk, ki je sličen črkam domačega pisalnega stroja. Na tako tiskovino napišemo naslove, datum, potrebne izpremembe in pripombe s pisalnim strojem, in ga lastnoročno podpisemo. Poznavalec bo seveda spoznal, da pismo ni ravno zanj napisano, kdor pa dobiva malo pošte, se bo razveselil tudi takega pisma in se bo čutil počaščenega. Posebnega pomena pa ni, da s tiskom premetoma naslovljenca. Velikim obratom ne bo nihče zameril, če uporabljajo tiskovine, manjše število izvodov pa lahko napišemo na stroj, kadar je v pisarni manj dela; saj ni treba, da bi vse naenkrat razposlali. Vrednost takih pism je gotovo večja, ker lahko bolj upoštevamo individualnost posameznika in z malimi spremembami v tekstu dosežemo toplejši odnos z naslovljencem. Kdor hoče pisati

dobro pismo, naj si ne predstavlja, da piše, nego da govori z določeno osebo. Brez dolgega uvoda naj pove: to imam zate, kar potrebuješ. Vse povej naravno, seveda ne kar tako na dlani, da bi čitatelja ne zanimalo. Govori prepričevalno, pa brez splošnih izrazov in fraz, ker si z njimi ne pridobiš ljudi. Pravo razpoloženje dosežeš s svežostjo izražanja, z iskrenostjo pa si pridobiš zaupanje.

Z vabilnimi pismi obveščamo svoje odjemalce o novih dobavah in vzorcih, o cenah in trgu. Tudi novih odjemalcev si skušamo pismeno pridobiti. Razumljivo je, da s prvim pismom ne bomo vsega dosegli. Zato si pripravimo serijo pism. Pri tem ne ponavljajmo prejšnjega pisma, nego skušajmo s stopnjevanjem zbuditi večje zanimanje z večjim osebnim vplivom, z novimi motivi in dokazi ali tudi s posebnimi ponudbami in ugodnostmi.

Z vabilnimi pismi se obračamo predvsem na poklicne ljudi, ki jim z drugimi sredstvi ne pridemo tako blizu. K zaposlenim ljudem je težko priti o pravem času; osebne obiske smatrajo lahko kot nadlegovanje, medtem ko imajo za pregledovanje pošte vsak dan že določen čas.

Vsebinska vabilnega pisma se omejuje bolj na priporočanje in na predloge in naj svojega delokroga ne prekorači. Za stvarnosti, daljša razmotrivanja, razlage in risbe pa služi preglednejši oglas, ki ga imenujemo prospekt. Lično opremljen prospekt ima trajnejšo vrednost, ker ga naslovljenec navadno spravi. Obširnejši od prospekta je katalog, ki je opremljen s slikami, cenami in opisi. Katalogi se izplačajo samo pri številni nakladi in so jako dragi. Zato se pošiljajo le na zahtevo interesiranim kupcem.

(Dalje prihodnjič.)

Doma in po svetu

Nj. Vel. kraljica Marija in kraljeviča Tomislav in Andrej so prišli v sredo v Ljubljano in se ustavili pred Leonišcem. Kraljica Marija je odšla v sanatorij, kjer je bila prijavljena za rentgenski pregled, ki je trajal eno uro. Za čas pregleda sta kraljeviča odšla v mesto in se ustavila v trgovini Krišper in Peko, kjer sta nakupila žoge in sandale. Prebivalstvo ju je ves čas navdušeno pozdravljalo, prav tako tudi kraljico.

»Naša država je v tem srečnem položaju, da je danes popolnoma varna in da ji ne grozi nobena nevarnost in niti ne nevarnost, da bi jo drugi zavlekli v mednarodne konflikte.« Tako piše vladna »Samouprava« in dogodki njeno trditve potrjujejo.

Gasilskega kongresa v Ljubljani se udeležijo tudi predstavniki vlade in več ministrov.

Sef Centralnega presbiroja dr. Luković je bil upokojen, na njegovo mesto pa imenovan Boško Bogdanović.

Naš odpravnik poslov v Teheranu Sava Spasojević je umrl.

Celovski škof dr. Hefter, ki je že 25 let na čelu krške škofije, je iz zdravstvenih razlogov odstopil.

Nemški poslanec dr. Tischler je ponovno obiskal prosvetnega ministra ter zahteval otvoritev nemške gimnazije ter jamstvo za vzgojo nemškega učiteljskega naraščaja.

Med turško in našo vlado je bil podpisani sporazum o repatriaciji 27.000 Turkov iz naše države. Ta sporazum se seveda ne nanaša na muslimane jugoslovanske narodnosti. Kdaj se bo pričelo preseljevanje Turkov, še ni določeno, ker se bo počakalo, da mine sedanja zunanje-politična napetost.

»Službene novine« so objavile uredbo o ustanovitvi umetnostnih šol. Po tej uredbi se spremeni ljubljanski konservatorij v visoko šolo, t. j. v glasbeno akademijo, sedanja srednja šola državnega konservatorija pa v srednjo glasbeno šolo pri Glasbeni akademiji. Akademijo za upodabljačo umetnost Ljubljana ni dobila, čeprav se je

to pričakovalo in tudi že obljubljalo.

Zveza kmetijskih zbornic se je ustanovila v Beogradu. Na ustanovni skupščini, na kateri so bile zastopane vse kmetijske zbornice v državi, je bil izvoljen za predsednika Milan Badžak, za podpredsednika Martin Steblovič, v nadzorstveni svet pa je bil izvoljen od Slovencev France Prelog.

Beograjski dijaki, ki so preživeli počitnice ob Plitvičkih jezerih, so se na povratku ustavili v Zagrebu in se na grobu Stjepana Radića poklonili njegovemu spominu.

Zastopniki Udruženja grafičnih podjetij v Beogradu so po brezuspešnih razgovorih z zastopniki grafičnega delavstva o podaljšanju sedanje kolektivne pogodbe to odpovedali.

Družba »Silos« bo razpisala prvi dve licitaciji za gradbo silosov, in sicer za silos v Pančevem in Šabcu. Kapaciteta vsakega silosa bo 1000 vagonov.

Jugoslovansko opero »Ero iz one-ga sveta« bo predvajal italijanski radio.

Nova tekstilna tovarna se je ustanovila v Ptuj. Nova tovarna bo zaposlovala 100 do 150 delavcev. Lastnik nove tvornice je A. Žigon. F. Stros pa bo zaradi nove tovarne zgradil v Ptuj barvarno in čistilnico.

Dohodki mariborske carinarnice so znašali v juliju 7,95 milijona din. Izvozne carine so dale le nekaj nad 72.000 din.

Konkurz je bil razglašen nad premoženjem mlinskega industri- alca Hermana Langa v Belem Manastiru. Lang je podedoval nad 3000 ha najboljše orne zemlje in velli: mlin, a je sedaj vse to propadlo.

Mussolini je narahlo obolel, a se njegovo zdravje že popravlja ter je mogel sprejeti etiopskega podkralja vojvodo d'Aosta.

Bivši čl. predsednik Beneš je imel v Cambridgeu svoje prvo predavanje o politiki kot znanosti ter o problemu »führerstva«.

Ahmed Husein, advokat v Kairu in predsednik organizacije »Mladi Egipt«, je poslal Adolfu Hitlerju pismo, da prestopi v muslimansko vero, ker bo potem dobil krepko podporo v islamskem svetu. Tako poroča beograjska »Jevrejska korespondencija«.

Vsekozaška zveza se je ustanovila v Pragi. Za atamana je bil izvoljen kazak Popov, ki je prišel z nemško vojsko v Prago.

Večja skupina bolgarskih učiteljev in učiteljic je prišla v Bejreuth v Nemčiji, kjer bo obiskovala tamkajšnji pedagoški tečaj.

Grška vlada je dovolila neki ameriški družbi, da začne izkoriščati stare grške rudnike zlata, ki so bili te dni odkriti.

Avstralija je svojo stalno vojsko povečala od 9 na 19 tisoč mož.

Angleški zračni manevri so trajali 72 ur. Pri manevrih je sodelovalo 1300 bombnikov, 1400 protiletalskih topov in 200 balonov. Istočasno so bili manevri angleške

rezervne mornarice, pri katerih je sodelovalo 130 bojnih ladij.

O številnih nesrečah vojaških transportnih vlakov poročajo iz Češko-Moravske.

Iz Južne Tirolske se je dosedaj po angleških vesteh iselilo okoli 7000 nemških kmetov.

Nemško letalo »Hans Wende« se je na potu iz Barcelone ponesrečilo. 9 potnikov in 3 možje posadke so bili ubiti. Med ubitimi je tudi nemški letalski ataše v Španiji.

Se drug nemški avion se je ponesrečil v Španiji. Med razvalinami letala so našli sedem trupel.

Mednarodna filmska razstava se je otvorila v Benetkah v navzočnosti italijanskega presvetnega ministra Alfierija ter nemškega propagandnega ministra Göbbelsa.

Vezuv je začel zopet delovati. Iz glavnega žrela se je začela valiti lava. Oblasti so odredile evakuacijo prebivalstva v ogroženih krajih.

Tržne cene v Celju

dne 1. avgusta 1939.

Goveje meso (cena mesa je mišljena s priklado): 1 kg volovskega mesa 8—12, kravjega 8—10, vamping 6, pljuč 5, jeter 10, ledvic 12, loja 6 din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. din 8—10, II. din 7—19, jeter 16, pljuč 8 din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 14—17, pljuč 8, jeter 10, glave 9, slanina 16, slanina na debelo 15, slanina soljene 17, suhe slanina 18—20, masti 1750—19, šunke 22, prekajenega mesa 16—20, prekajenih parkljev 9, prekajene glave 10—12, jezika 22 din.

Klobase: 1 kg krakovskih 20, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 20, posebnih 20, tlačenih 16,

polsuhih kranskih 26, suhih kranskih 25—28, braunšviških 10, salam 45—50 din.

Perutnina: 1 piščanec 10—16, kokoš 25—28, raca 20, gos 45, domači zajec 5—15 din.

Ribe: 1 kg krapa 14, postrv 38 do 40, ščuke 17, klina 12 din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 175—2, kisle smetane 10—12, 1 kg surovega masla 24—28, čajnega masla 30—36, masla 24, bohinjskega sira 24—28, trapistovskega sira 16—28, polementalskega sira 30, sirčka 6, eno jajce 0-75 din.

Sadje: 1 kg jabolk 3-50—4, luksuznih hrušk 7—8, hrušk 4—7, marelic 6—8, breskev 4—8, orehov 10, luščenih orehov 32, češpelj 6, suhih češpelj 8—10, suhih hrušk 7 din.

Sejmi

14. avgusta: v Leskovcu, Toplicah, Središču.

15. avgusta: v Ormožu, Ptuj, Trbovljah, Dolnji Lendavi.

16. avgusta: v Ljubljani, Cerkljah, Dolenji vasi, Lescah, Ložu, Škofji Loki, Smarju, Trebnjem, Vačah, Velikih Laščah, Celju, Ptuj, Trbovljah, Rakičanah, Vuzenici, Sevnici, Mozirju.

17. avgusta: v Turnišču, Smihelu-Stopičah, Kapelah, Smarju pri Jelšah.

18. avgusta: v Mariboru.

19. avgusta: v Mokronogu, Brežicah, Celju, Trbovljah.

Kmetska posejilnica ljubljanske okolice v Ljubljani izplačuje nove vloge dnevno v vsaki višini.

Razglas!

S pravilnikom o zbiranju in uporabljanju podpornega sklada za onemoglost in starost z dne 31. III. 1938 se je ustanovil posebni podporni sklad za onemoglost in starost, iz katerega naj bi dobivale onemoglostne oziroma starostne podpore osebe, ki zaradi odlaganja izvedbe zavarovanja za onemoglost, starost in smrt doslej niso mogle pridobiti pravice do onemoglostne oziroma starostne rente.

Ker je omenjeni pravilnik določil, da je prijavni rok za one, ki so izpolnili zahtevane pogoje do 1. septembra 1937, samo do 1. julija 1938 in je bilo mnogo prosilcev oddanih radi prepozno vloženih prijav, za o je minister za socialno politiko in narodno zdravje za prijavni rok s spremembami in dopolnitvami omenjenega pravilnika podaljšal

do 1. septembra 1939.

Bolniška blagajna TBPD v Ljubljani poziva s tem vse one, ki so 1. septembra 1937 izpolnili vse pogoje, ki jih zahteva gornji pravilnik, pa so bili poslednjič pri njej prijavljeni v zavarovanje za bolezen vsaj štiri tedne, da takoj zahtevajo od Bolniške blagajne predpisani obrazci prijave za onemoglostno oziroma starostno podporo, jo točno izpolnijo in do 1. septembra t. l. vrnejo skupno s potrebnimi listinami.

**Bolniška blagajna TBPD
v Ljubljani.**

**Za zasebno dvorazredno trgovsko šolo združbe
trgovcev v Murski Soboti
potrebujemo**

kompleten šolski inventar, in sicer šolske klopi, šolske table, katedre, pohištvo za ravnateljsko sobo in učiteljsko zborovalnico. Prospekti in ponudbe naj se pošljejo na upravo združbe trgovcev v Murski Soboti.

**Šivalni
stroji**

s tovarniško
garancijo

**Trgovci popust!
SPLOŠNA TRGOVSKA**

d. z o. z.

**LJUBLJANA
Tyrševa cesta 33**

**KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE
TISKARNE**

reg. zadr. z o. zav.

**LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6**

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda konte, štrance, jurnale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Koliko trgovcev gre na letni dopust in odmor?!
1—2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

tistega z rdečimi srci,

našo najboljšo prirodno mineralno vodo. Zdravje in užitek!

Radio Ljubljana

Sobota 12. avgusta. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Harmoniko solo igra Stanko Avgust — 18.40: Razvoj in spreminjanje čustev (dr. Emil Hrovat) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.40: Nac. ura: Vajenci in pomočniki in razvitek naše trgovine in obrti (Trajko Gapič, učitelj) — 20.00: Poročila o zunanji politiki (dr. A. Kuhar) — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Rogaške Slatine. Dirigent: Anton Neffat — 21.30: Za ples (plošče) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Pevski koncert gđc. Stefke Korenčanove, na citre spremlja Vilko Skok.

Nedelja, 13. avgusta: 8.00: Tamberaški orkester (St. Kahne) — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe — 9.45: Verski govor (dr. Gvido Rant) — 10.00: Prenos promenadnega koncerta iz Rogaške Slatine. Dirigent: Anton Neffat — 11.30: Godbe na pihala (plošče) — 12.10: Milan Stante igra na harmoniko — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert radijskega orkestra — 17.00: Kmetijska ura — 17.30: Koncert radijskega orkestra — 19.00: Napovedi, poročila — 19.40: Nac. ura — 20.00: Plošče po željah — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Rogaške Slatine. Dirigent: Anton Neffat — 21.30: Pesmi iz Koroške (plošče) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Šrnel »Štirje fantje« — Konec ob 23. uri.

Ponedeljek, 14. avgusta: 12.00: Zvoki iz Bolgarske (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Koncert radijskega orkestra — 14.00: Napovedi — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Zanimivosti — 19.40: Sveta Gora in samostan Hilendar — 20.00: Kino orgle (plošče) — 20.10: Zastrupljenje pri obratih in po obratih (dr. Joža Herfort) — 20.30: Prenos promenadnega koncerta iz Rogaške Slatine. Dirigent: Anton Neffat — 21.30: Slavne pevke (plošče) — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Koncert radijskega orkestra — Konec ob 23. uri.

32.

**ZAGREBCKI
ZBOR**

Zagrebški zbor

**Splošni mednarodni
vzorčni velesejem in
Televizijska izložba**
26. VIII. — 4. IX. 1939

Na železnicah brezplačen povratek, na jadranskih parobrodih višji razred za ceno nižjega, na aeroplanih 10% popusta od 21. VIII. do 9. IX. 1939.

Frančiškanska ulica 3

Prvovrstne svetovno znane proizvode tovarne „MARELLI“ (MILANO-ITALIJA) elektromotorje, ventilatorje najrazličnejših vrst, vodne črpalke itd. Vam dobavi in instalira

**Mihelčič Ivan, elektrotehnično podjetje
Ljubljana, Borštnikov trg štev. 1 — telefon 27-04**

Izvršuje vsakovrstne električne instalacije in napeljave za luč, moč, signale itd. Popravlja vsa v stroko spadajoča dela.

Zahtevajte prospekte in reference!

Zahtevajte in uporabljajte proizvode tovarne „MARELLI“!

Lipski jesenski sejem

Začetek 27. avgusta

60% popusta na nemških železnicah, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lajpciškog sajma, Beograd, Knez Mihajlova ulica br. 33 / I.

in častni zastopniki:

**Ing. G. Tönnies,
Ljubljana, Tyrševa 33,
Telefon 27-62**

**Josip Bezjak, Maribor,
Gospotna ul. 25, Tel. 20-97**